

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 222.920 van 19 maart 2013
in de zaak A. 206.544/X-15.231.**

In zake : Augustinus LORNOY
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Yves Loix en Jo Van Lommel
 kantoor houdend te 2018 ANTWERPEN
 Mechelsesteenweg 27
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 de provincie ANTWERPEN

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 1 oktober 2012, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van 14 december 2011 van de provincieraad van Antwerpen houdende definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan “Regionale ontsluiting” te Geel.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Eerste auditeur Ann Eylenbosch heeft een verslag opgesteld.

Met toepassing van artikel 90, § 1, vierde lid van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, is de zaak verwezen naar een kamer met drie leden.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 25 januari 2013.

Staatsraad Jan Clement heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jo Van Lommel, die verschijnt voor de verzoekende partij, en Mevr. Laura Valgaeren, juriste, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Frans De Buel heeft een advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. In 2007 laat de verwerende partij een mobiliteitsstudie “voor de rol van de N118 (Geel-Mol-Dessel-Retie) voor de omgeving en de ontsluiting van de kleinstedelijke gebieden Geel en Mol” uitvoeren. Doel is de rol (en de categorie) van de N118 in Geel, Mol, Dessel en Retie duidelijk te bepalen binnen een visie op de regionale ontsluiting.

De toelichtingsnota bij het bestreden uitvoeringsplan stelt hieromtrent het volgende:

“In de mobiliteitsstudie werden de verschillende ontsluitingsvarianten gescreend op verkeerskundige en ruimtelijke criteria. Voor de noordelijke verbinding werden 3 varianten bekeken (afhankelijk van het snelheidsregime dat zal toegelaten worden), voor de oostelijke verbinding 1 variant.

(...)

Op basis van de evaluatie en voorgaande analysegegevens kon worden gesteld dat de noordelijke en de oostelijke tracévarianten op het vlak van ruimtelijke impact elk hun voor- en nadelen hebben. De noordelijke tracévarianten zijn langer, maar de oostelijke variant raakt aan de zuidelijke relictzone van de vallei van Molse en Scheppelijkse Nete. Daarnaast vergt de oostelijke variant zwaardere infrastructurele maatregelen. Naast een nieuw te bouwen ongelijkgrondse kruising van de spoorweg (brug of tunnel) dient ook het huidige knooppunt van de Molseweg en Meerhoutseweg met de R14 te worden omgevormd tot een ongelijkgrondse

kruising en dient er een nieuw knooppunt met de primaire weg te worden aangelegd.

Rekening houdend met de besluiten op basis van de evaluatie van de doorgerkende scenario's met het multimodaal model (...), concludeert de mobiliteitsstudie dat de oostelijke en de noordelijke ontsluiting op basis van de modelresultaten ongeveer gelijkwaardig zijn”.

4. In april 2009 beslist de verwerende partij een plan-milieueffectenrapport (hierna: plan-MER) op te stellen met betrekking tot de regionale ontsluiting te Geel, waarbij de milieu-impact van 3 mogelijke tracés, waarvan 2 noordelijke tracés (tracé 1a en 1b) en 1 oostelijk tracé, worden onderzocht.

5. De verzoeker verklaart mede-eigenaar te zijn van een perceel dat door het tracé 1a wordt bestreken. Op dit perceel bevindt zich de in de inventaris van het bouwkundig erfgoed opgenomen “Villa Zonneschijn”. De verzoeker verklaart voorts enkele weilanden rondom de woning te huren met daarop een bijgebouw voor agrarisch gebruik.

6. Op 24 augustus 2010 keurt de dienst Milieueffectrapportage van het Vlaamse Gewest het plan-MER goed.

7. De plenaire vergadering over het voorgenomen provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan voor de regionale ontsluiting te Geel vindt plaats op 22 december 2010.

8. In zitting van 24 maart 2011 stelt de provincieraad van Antwerpen het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan “Regionale ontsluiting” te Geel voorlopig vast. Daarin wordt geopteerd voor het tracé 1a. Binnen de grenzen van het plangebied zijn volgens het gewestplan Herentals-Mol, vastgesteld bij koninklijk besluit van 28 juli 1978, de bestemmingen agrarisch gebied, woongebied en bufferzone aanwezig.

9. Ter gelegenheid van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 9 mei 2011 tot en met 7 juli 2011, ontvangt de provinciale commissie voor de

ruimtelijke ordening (hierna: PROCORO) 5 ontvankelijke adviezen en 63 ontvankelijke bezwaarschriften, waaronder één van de verzoeker.

10. Op 4 juli 2011 brengt de Vlaamse regering advies uit over het ontwerp-plan. In dit advies wordt onder meer het volgende overwogen:

“Overwegende dat het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Regionale ontsluiting’ voorziet in een herbestemming (reservatiegebied) in functie van de aanleg van een noordelijk gelegen secundaire verbinding tussen de R14 en de N118; dat in de herziening van het RSPA een verbinding tussen de N118 en het primaire wegennet wordt geselecteerd als secundaire weg type 11; dat het hier gaat om een oostelijke of noordelijke verbinding; dat door middel van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Regionale ontsluiting’ wordt gekozen voor de noordelijke verbinding; dat in het verleden reeds verschillende keren gevraagd werd naar een degelijke ruimtelijke onderbouwing voor deze keuze; dat deze momenteel nog steeds ontbreekt in het plan; dat enkel een motivering wordt gegeven vanuit verkeersplanologisch en verkeertechnisch oogpunt, zekerheid m.b.t. uitvoering, uitvoering en kostprijs en potentiële hinder in aanlegfase;

Overwegende dat een nieuwe rondweg, conform de principes van het RSV, enkel kan worden aangelegd in functie van de leefbaarheid van de kern; dat voor het oostelijke tracé dit aspect in zowel de mobiliteitsstudie voor N118 als in het plan-MER als gunstig werd geëvalueerd; dat na aanleg van het oostelijke tracé een duidelijke verbetering merkbaar is van de leefbaarheid in de kern van St. Dimpna; dat voor het noordelijke tracé deze verbetering enkel merkbaar is na het nemen van milderende maatregelen; dat bovendien het oostelijke tracé beter aansluit bij de kern van Geel, waardoor de versnippering van de ruimte minder groot is; dat het noordelijk tracé een substantieel deel afsnijdt van het agrarisch gebied dat geïsoleerd komt te liggen; dat vanuit de principes van het RSV het oostelijke tracé dan ook ruimtelijk beter te verantwoorden is;

(...)

Enig artikel. De ontwerpen van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan (...) en ‘Regionale ontsluiting’ te Geel van de provincie Antwerpen worden gunstig geadviseerd op voorwaarde dat een degelijke ruimtelijke motivering wordt toegevoegd bij de keuze voor het noordelijke tracé in functie van de regionale ontsluiting van Geel”.

11. Op 29 september 2011 behandelt de PROCORO de ingediende bezwaren en adviezen en brengt zij voorwaardelijk gunstig advies uit.

De PROCORO adviseert onder meer volgende aanpassingen door te voeren:

“- binnen de reservatiestrook (art. 1) wordt er op het grafisch plan aangeduid ten opzichte van welke woonconcentraties er verplicht een groenbuffer moet worden aangelegd. Dit wordt ook verder doorvertaald naar de stedenbouwkundige voorschriften;

- binnen de reservatiestrook (art.1) moet er op het grafisch plan aangeduid worden ten opzichte van welke woonconcentraties er verplicht een geluidsbuffer moet worden aangelegd. Dit wordt ook verder doorvertaald naar de stedenbouwkundige voorschriften”.

12. Op 14 december 2011 stelt de provincieraad van Antwerpen het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan “Regionale ontsluiting” te Geel definitief vast. Dit is het bestreden besluit, waarvan het bestaan wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 3 augustus 2012.

In het definitieve plan worden ten opzichte van het ontwerp-plan op de “reservatiestrook voor weginfrastructuur” ten westen van de Heistraat en ten oosten van de straat Meulemakershoef overdrukken “verplichte inplanting geluidswerende voorzieningen en verplichte inplanting visuele groenbuffer” (art. 1.1) en “verplichte inplanting visuele groenbuffer” (art. 1.2) aangebracht. In het middelste gedeelte tussen de Heistraat en Meulemakershoef worden geen overdrukken aangebracht en blijft de “reservatiestrook voor weginfrastructuur” ten opzichte van het ontwerp-plan ongewijzigd.

13. Wegens het uitblijven van een beslissing van de bevoegde minister, verstuurt de verwerende partij een aangetekende rappelbrief op 12 maart 2012.

14. Het PRUP “Regionale ontsluiting” te Geel wordt op 10 april 2012 van goedkeuring onthouden door de minister bevoegd voor de ruimtelijke ordening. In dit besluit wordt onder meer het volgende gesteld:

“Overwegende dat de provincie hiermee onder meer tegemoet tracht te komen aan de vraag in het advies van 4 juli 2011 van de Vlaams Minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport waarin uitdrukkelijk werd gesteld dat dit ruimtelijk uitvoeringsplan gunstig wordt geadviseerd op voorwaarde dat een degelijke ruimtelijke motivering wordt toegevoegd bij de keuze voor het noordelijke tracé;

Overwegende dat het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen de afbakening van de stedelijke gebieden als een elementaire beleidsmaatregel vooropstelt om de stedelijke leegloop en lintontwikkeling te stoppen, een

aanbodbeleid inzake bijkomende woningen te voeren, ruimte voor economische activiteiten te kunnen realiseren en het buitengebied te vrijwaren voor stedelijke ontwikkeling; dat het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan 'Regionale ontsluiting' voorziet in een belangrijke infrastructurele maatregel om de leefbaarheidsproblemen van verschillende kernen op te lossen en de geplande ontwikkelingen in de omgeving van het kleinstedelijk gebied mogelijk te maken; dat het belang van een regionale ontsluiting via een noordelijk of oostelijk tracé wordt erkend; dat de verduidelijking van de keuze van het noordelijk tracé naar aanleiding van het advies van de PROCORO echter onvoldoende garandeert dat de principes van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen gerespecteerd worden;

Overwegende dat volgens het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen een nieuwe rondweg enkel kan aangelegd worden in functie van de leefbaarheid van de kern; dat uit de mobiliteitsstudie voor N118 en het plan-MER blijkt dat de leefbaarheid voor de kern van St.-Dimpna duidelijk verbetert na aanleg van een oostelijk tracé; dat voor het noordelijk tracé deze verbetering enkel merkbaar is na het nemen van milderende maatregelen; dat het oostelijke tracé beter aansluit bij de kern van Geel, waardoor de versnippering van de ruimte wordt beperkt; dat het noordelijk tracé een sterke barrièrewerking heeft en een substantieel deel van het herbevestigde agrarische gebied afsnijdt dat geïsoleerd komt te liggen; dat hierdoor de agrarische hoofdstructuur wordt aangetast;

Overwegende dat de mobiliteitsproblematiek die aan de basis ligt van dit provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan vereist dat de provincie werk maakt van een alternatief voor het niet-weerhouden tracé”.

15. Het laatstgenoemde ministerieel besluit wordt ingetrokken door het besluit van 6 juli 2012 van de minister bevoegd voor de ruimtelijke ordening.

IV. Ontvankelijkheid

16. De verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van de vordering. Zoals hierna zal blijken, bestaat er vooralsnog geen noodzaak om over de opgeworpen exceptie uitspraak te doen.

V. Onderzoek van de vordering

17. De schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden uitvoeringsplan is bevolen bij 's Raads arrest nr. 222.919 van 19 maart 2013 (zaak A. 206.537/X-15.229). Om de belangen van de verzoeker veilig te stellen,

dient over de voorliggende vordering uitspraak te worden gedaan nadat over het beroep tot nietigverklaring in de zaak A. 206.537/X-15.229 uitspraak is gedaan.

BESLISSING

De Raad van State heropent de debatten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van negentien maart 2013, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Pierre Lefranc,	wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
Jan Clement,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Astrid Truyens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Astrid Truyens

Pierre Lefranc